

LIFE
NarcIS
Naravoteka Slovenije

PARTNERSTVO ZA VARSTVO NARAVE

Prva številka spletnega novičnika
projekta LIFE NarcIS

LIFE19 GIE/SI/000161

Projekt LIFE NarcIS - naravovarstveni informacijski sistem
se izvaja s finančno podporo finančnega mehanizma
Evropske unije LIFE, Republike Slovenije in partnerjev.

Kazalo

Uvodnik.....	3
Partnerstvo za varstvo narave.....	4
Naravoteka Slovenije?	5
Narcis si.....	6
Ali veste, koliko različnih domorodnih vrst cvetlic je na vašem travniku?	7
Kraški ovčar na rdečem seznamu?	8
Kdo je obral sadje?.....	9
Ali veste, koliko je zavarovanih živalskih in rastlinskih vrst v vašem kraju?	10
Blob! Tudi pri nas?	11
Ste že opazili invazivno tujerodno okrasno gizdavko?	12
Konzorcij projekta LIFE NarcIS.....	13
Deležniki projekta LIFE NarcIS.....	15

Uvodnik

Kljub temu da že od malih nog poslušamo o prečudoviti neokrnjeni slovenski divjini, veliki biotski raznovrstnosti in čistih vodah, povsem natančnega podatka o tem, kako ohranjena je narava v Sloveniji, še nimamo.

Slovenija sodi med območja z veliko biotsko raznovrstnostjo. Na ozemlju države živi okoli 26.000 vrst živih bitij, ocene številčnosti vseh vrst se gibljejo med 45.000 in 120.000. Med njimi je 800 živalskih in 66 rastlinskih vrst endemičnih.

Podatki o vrstah, ohranjenosti habitatov, naravnih vrednotah in drugi naravovarstveni podatki so razpršeni po različnih podatkovnih bazah, nekateri so zastareli, drugih pa zaradi pomanjkanja spremljanja stanja v naravi sploh ni. Zaradi izgube in fragmentacije habitatov, intenzifikacije kmetijstva na eni strani in zaraščanja kmetijskih površin na drugi, splošne prekomerne rabe naravnih dobrin, invazivnih tujerodnih vrst, onesnaževanja ter globalnega segrevanja, se stanje v naravi nenehno spreminja, pogosto na račun slabše ohranjenosti življenjskih prostorov vrst. Slabša ohranjenost življenjskih prostorov neposredno vpliva tudi na zmanjšano vrstno pestrost in številčnost populacij.

Za učinkovito spremljanje pestrosti in stanja slovenske narave potrebujemo predvsem ustrezno količino ažurnih podatkov, do katerih lahko enostavno ter hitro dostopamo. Na podlagi takih podatkov lahko podamo konkretnjšo oceno ohranitvenega stanja vrst in habitatov ter stanja naravnih vrednot in zavarovanih območij. Šele, ko bomo imeli boljši vpogled v trenutno dogajanje v naravi, bomo lahko primerno ukrepali in poskusili zajeziti negativne trende, ki jih opažamo v naravi.

NarCIŠ, naravovarstveni informacijski sistem, predstavlja korak v to smer. Institucije, ki so svoje poslanstvo namenile pravilnemu zbiranju, organiziranju in digitaliziranju naravovarstvenih podatkov, NarCIŠ združuje v partnerstvo za varstvo narave in s povezovanjem različnih baz podatkov ustvarja t.i. 'one stop shop'!

Dobrodošli v partnerstvu za varstvo narave!

partnerstvo za varstvo narave

Vzpostavitev **naravovarstvenega informacijskega sistema** za lažjo dostopnost podatkov o varstvu narave na enem mestu.

NarcIS je:

- vključujoč partnerski program, ki bo združeval ključne skrbnike podatkov za zagotovitev trajnosti,
- sistem s podatki v **strojno berljivih formatih**, ki bodo omogočali integracijo z ostalimi sistemi,
- sodobno orodje za **pregled ter vnos podatkov na terenu** prek mobilnih naprav.

12

različnih povezanih podatkovnih baz

3,4

mio podatkov o varstvu narave

18 000

vrst rastlin, gliv in živali

10 x

več podatkov o varstvu narave

30 %

hitrejši dostop do podatkov

10 %

večja ozaveščenost javnosti

TRAJANJE

01. 01. 2021-31. 12. 2024

SKUPNI PRORAČUN

3.695.411 EUR

PROJEKTNI PARTNERJI

8 partnerjev

OSTALI DELEŽNIKI

4 upravljavci zavarovanih območij

www.narcis.si

Fotografija: pasasti bleščavec (*Calopteryx splendens*), Ali Šalamun, CKFF

Naravoteka Slovenije?

O projektu LIFE NarcIS

S projektom LIFE NarcIS želimo vzpostaviti informacijski sistem, ki bo omogočal dostop do podatkov o varstvu narave na enem mestu, zato smo izbrali slogan ‚Naravoteka Slovenije‘.

V okviru projekta bo konzorcij osmih partnerjev razvil orodja za učinkovitejše upravljanje z varovanimi območji in vrstami ter orodja za pregled in vnos podatkov na terenu preko mobilnih naprav. Informacijski sistem bo omogočal večjo učinkovitost pri izvajanju zakonodaje, strateškem načrtovanju in nudil boljši nadzor nad izvedenimi ukrepi. Prispeval bo k skrajšanju upravnih postopkov in večji dostopnosti podatkov končnim uporabnikom.

S projektom NarcIS bo zgrajena osnova za kasnejše povezovanje z ostalimi bazami, ki jih nismo mogli zajeti v okviru LIFE projekta, nadgradnje v okviru digitalizacije postopkov in elektronskega poslovanja.

NarcIS je projekt pod finančnim okriljem programa LIFE. Cilj projekta je vzpostaviti hrbtenico sodobnega naravovarstvenega informacijskega sistema – t. i. Naravoteko Slovenije. Naravoteka bo delovala kot enotna vstopna točka in bo omogočala enostavnejši, hitrejši ter nazornejši dostop do naravovarstvenih podatkov iz različnih virov.

V Sloveniji obstaja več baz podatkov o rastlinskih in živalskih vrstah, a so te pomanjkljive in slabo pregledne. Posledično sta tudi standardizacija in usklajevanje podatkov premalo učinkovita, kar zmanjšuje uspešnost prizadevanja za ohranjanje narave.

Osem partnerjev bo v projektu razvilo orodja za učinkovitejše upravljanje z varovanimi območji in vrstami ter orodja za pregled in vnos podatkov na terenu preko mobilnih naprav.

Narcis si

Narcise, narcis, Narcis?

Ni moški spol cvetice narcise, ni sin rečnega boga Kefisa in nimfe izvirov Lejriope, NarcIS je naravovarstveni informacijski sistem, narcis.si pa njegova domena.

Ocenjujemo, da je danes v različnih bazah na voljo več kot 1,7 milijona naravovarstvenih podatkov, ki jih bo mogoče neposredno prenesti v nastajajoči informacijski sistem.

V katalog bo vključenih najmanj 18.000 rastlinskih in živalskih vrst, kar predstavlja 80 % vseh poznanih in evidentiranih vrst v Sloveniji.

Na spletu je trenutno po nekaterih ocenah skupaj dostopnih skoraj milijon podatkov o naravi in varstvu narave. Te bomo, skupaj z nekaj več kot pol milijona, ki jih bodo partnerji in deležniki pridobili v času trajanja projekta, vključili v sistem NarcIS. Skupno bo tako ob koncu projekta v informacijskem sistemu na enem mestu javnosti dostopnih več kot 3,4 milijona naravovarstvenih podatkov.

Vsi naravovarstveni podatki, zbrani v sistemu NarcIS, bodo povezani s taksonomskim katalogom, ki ga bo konzorcij partnerjev pripravil v okviru projekta.

Informacijski sistem bo nudil dostop do več kot 3,4 milijona naravovarstvenih podatkov.

Ali veste, koliko različnih domorodnih vrst cvetlic je na vašem travniku?

Biotska pestrost kulturne krajine je danes zaradi hitrih sprememb tradicionalne rabe v naglem upadu. Že nekaj desetletij se raba travišč opušča, ta pa se hitro zaraščajo z grmovnimi in drevesnimi vrstami. Biotska pestrost travišč je torej zelo odvisna od intenzivnosti in načina rabe prostora, vse pogosteje pa domorodne vrste ogrožajo tujerodne vrste, ki jih je človek prenesel v novo okolje od drugod.

Ali veste, koliko različnih domorodnih vrst cvetlic je na vašem travniku?

5? 10? 3?

narcis.si

Pestrost vrst je posebej velika na pozno košenih in negnojenih travnikih, kjer lahko na le enem kvadratnem metru uspeva do 80 različnih vrst.

Opazimo lahko številne v Sloveniji domorodne vrste, kot so narcisa, arnika, šentjanževka, različne vrste sviščev in druge cvetnice. Ob raziskovanju kulturne krajine lahko pogosto opazimo preobrazbo redko košenih travnikov v intenzivno gojene travnike, kar se odraža v upadu pestrosti rastlinskih vrst.

Prekomeren vnos hranil spodbudi rast trav in metuljnic, ki jim večja količina dušika ustreza in zato rastejo hitreje. Ker hitro prerastejo prostor, druge cvetnice na takšnih travnikih ne uspevajo, posledica tega pa je manj oprasovalcev. Poleg značilnih trav navadne ljuške, navadne latovke, travniškega lisičjega repa in pasjega repa so značilnice takšnih travnikov tudi travniška ivanjščica, ripeča zlatica, navadna kislica, kozja brada in navadni regrat.

Z naravovarstvenim informacijskim sistemom – Narcis – bomo lahko kmalu odgovorili, ali se na vašem travniku pojavljajo tri, pet ali več domorodnih vrst cvetlic. Ne le to, odgovor na to vprašanje boste lahko poiskali tudi sami.

Besedilo povzeto po:

Vernik, M., Šafran, A., Tamše, J., Bedjanič, M., Stermercki, L., Modrej, D., Weissenbacher, A., Senegačnik, A. (2021). Raziskujmo svet travišč / Die Wiesenwelt Erforschen: Učni pripomoček za izvajanje izobraževalnih aktivnosti o biotski pestrosti / Lehrbuch zur Umsetzung von Bildungsaktivitäten zum Thema Biodiversität. Ljubljana, Zavod RS za varstvo narave.

Odgovor na vprašanje, koliko različnih domorodnih cvetlic je na vašem travniku, zahteva razumevanje biotske pestrosti kulturne krajine.

Kulturna krajina obsega raznolikost krajinskih struktur, ki so posledica prepletanja značilnosti žive in nežive narave ter sooblikovanja človeka. Slednji je z gospodarjenjem prostora ustvaril mozaične krajine s številnimi travišči – travniki, pašniki, gozdni jasami in visokodebelnimi travniškimi sadovnjaki. Travišča se razlikujejo po različnih barvah cvetlic ali pa zgolj po zelenih odtenkih različnih trav. Vrsta sestava travišč je odvisna od neživih dejavnikov okolja in načina njihove rabe. Na ekstenzivnih traviščih, kjer je vnos hranil z gnojenjem majhen, lahko uspevajo številne cvetnice.

Kraški ovčar na rdečem seznamu?

Kraški ovčar ali kraševac je slovenska avtohtona pasma psov. Pasma je priznana s strani Mednarodne kinološke zveze (Skupina II).

Celotna populacija kraškega ovčarja je majhna, saj šteje le okoli 800 psov. Večina kraških ovčarjev je nastanjena v Sloveniji.

Strokovnjaki za genetiko opozarjajo, da so majhne populacije ogrožene, kadar se kritično zmanjša genska pestrost populacije. Od leta 2006 do 2011 so raziskovalci uspeli genotipizirati 400 kraških ovčarjev.

Infomacijski sistem je namenjen pregledni in transparentni objavi podatkov in ozaveščanju o pomenu odgovorne vzreje kraškega ovčarja. Sistem vključuje zgodovinske in aktualne podatke o kraških ovčarjih. Najstarejši podatek sega celo v leto 1920. V informacijskem sistemu so zbrani rodovniki, podatki o potomcih, slike psov, podatki o vzrejnih kombinacijah, leglih, paritvah, razstavah in podobno.

Ker kraški ovčar ni prostoživeča žival, temveč pasma psa, ne more biti na rdečem seznamu ogroženih živalskih vrst, so pa avtohtone pasme domačih živali sicer sestavni del biotske raznovrstnosti (Konvencija o biotski raznovrstnosti).

Evidenco o kraških ovčarjih vodi Kinološka zveza Slovenije, Republika Slovenija pa sofinancira nakup kraških ovčarjev v funkciji pastirskih psov v sklopu zaščitnih ukrepov za preprečevanje škod. NarcIS se pogloblavitno usmerja v naravovarstvene tematike, kar pomeni, da vsaj v prvem planu pod svoje okrilje še ne bo vzel baz o pasmah domačih in rejnih živali. Morda pa enkrat v prihodnosti pride tudi ta čas...

Kraški ovčar na rdečem seznamu?

Kaj?!

narcis.si

Besedilo povzeto po:
<http://www.dlvkos.si/>

Leta 2008 se je sodelovanje razširilo na področje razvoja informacijskega sistema za kraške ovčarje, ki javno združuje genetske izsledke s podatki o psih.

Leta 2010 je pričel veljati novi Pravilnik za vzrejo kraških ovčarjev DLVKOS (Društvo ljubiteljev in vzrediteljev kraških ovčarjev Slovenije), ki selekcijo kraševca bolj odločno poveže s potrebo po ohranjanju zdravja in genske pestrosti in zmanjševanju stopnje sorodstva.

Kdo je obral sadje?

Kdo povzroča škodo?

S prostoživečimi živalmi sobivamo, zato včasih pride do situacije, ko zaidejo na območja, kjer živi ali z njimi gospodari človek. Včasih lahko ob tem nastane premoženjska škoda, pa naj bo to obrano sadje zaradi ptic ali uplenjena drobnica zaradi zveri.

Kdo je obral sadje?

Medved? Kos? 🤔

narcis.si

Kljub temu da so medvedi in kosi pomemben del ekosistema v katerem živimo in jih v okolju potrebujemo tudi za izboljšanje kakovosti življenja naše vrste, so zaradi povzročanja škode včasih poenostavljeno označeni kot 'škodljivci'. Živa narava je kompleksna in je ni moč deliti na koristne ali škodljive vrste, saj so vsi organizmi skupaj s človekom del veliko večjega spleta, ki ga imenujemo življenjska združba, in je med seboj tesno povezan ter soodvisen. Človek tako potrebuje naravo v vsej svoji pestrosti, barvitosti in zapletenosti, četudi na prvi pogled včasih ni videti, da je temu tako.

Biotska raznovrstnost v Sloveniji in drugod po svetu upada zaradi izgube in fragmentacije habitatov, klimatskih sprememb, kemičnega onesnaževanja, vnosa tujerodnih konkurenčnih vrst in plenilcev ter novih patogenih organizmov.

Eden izmed posrednih naravovarstvenih ukrepov, ki omogoča ohranitev vrstne pestrosti v naravi je zavarovanje vrst, ki so ogrožene in katerih obstoj je v nevarnosti. V Sloveniji imamo zavarovanih približno 800 živalskih vrst, populacije teh pa se varujejo skladno z veljavno evropsko zakonodajo. Mednje spada tudi rjavi medved (*Ursus arctos*), številčnost populacije te vrste pa je zato, razen na podlagi predhodno pridobljenega dovoljenja za odstrel osebkov vrste, prepovedano zmanjševati. Ker je zaradi dobrega upravljanja z njim populacija medvedov v Sloveniji zdrava, antropogeni pritiski v gozdni prostor pa veliki, se včasih zgodi, da kakšen osebek občasno zaide v naseljeno območje. Takšen obisk se tu in tam konča z razdejanjem in škodo na premoženju.

Za premoženjsko škodo, ki jo povzročijo živali zavarovanih vrst, država ne odgovarja, saj mora oškodovanec na primeren način kot dober gospodar narediti vse potrebno, da obvaruje svoje premoženje pred nastankom škode. V primeru, ko tega ni mogoče preprečiti, je oškodovanec upravičen do povrnitve odškodnine v višini dejanske škode. Za odločitev o višini odškodnine za tovrstno škodo je pristojen Zavod za gozdove Slovenije. Evidenca odškodninskih zahtevkov (ODSEV), ki jo povzročijo živali zavarovanih vrst in omogoča vodenje ter zbiranje podatkov glede na povzročitelje škod, čas nastanka škode, način varovanja premoženja in predmet škode, bo skupaj z vsemi ostalimi naravovarstvenimi podatki prav tako vključena v Narcis.

Ali veste, koliko je zavarovanih živalskih in rastlinskih vrst v vašem kraju?

Odgovor na to vprašanje pravzaprav ni tako preprost. Številčnost mnogih rastlinskih, glivnih in živalskih vrst se zmanjšuje, vendar imamo zaradi razdrobljenosti podatkov po različnih podatkovnih bazah in pomanjkanja monitoringov nad tem precej slab pregled.

Na rdeči seznam je vključenih 45 % vrst ogroženih živalskih vrst, med drugim več kot štiri petine vseh znanih vrst dvoživk in plazilcev ter skoraj polovica, to je 41 vrst, sesalcev.

Te želimo v okviru projekta LIFE NarcS združiti in tako olajšati dostop uporabnikom do željenih podatkov.

Ali veste, koliko je zavarovanih živalskih in rastlinskih vrst v vašem kraju?

narcis.si

Hmm...

Različne vrste iz vseh treh kraljestev so v Sloveniji zavarovane z Uredbo o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah, Uredbo o zavarovanih prosto živečih vrstah gliv in Uredbo o zavarovanih prosto živečih rastlinskih vrstah.

Kljub temu, da zakonska podlaga obstaja, je za realizacijo varstva narave potrebno tudi preverjanje dejanskega stanja narave in vrst s popisi in monitoringi na terenu. To počnejo različne državne institucije, upravljalci zavarovanih območij in nevladne organizacije, ki pridno polnijo svoje podatkovne baze.

Ker več oči več vidi, lahko posameznik pomaga z zbiranjem podatkov o enostavno prepoznavnih vrstah s pomočjo vključevanja v t.i. koncept ljubiteljske znanosti (Citizen Science).

S skupnimi močmi bomo nekoč lahko lažje odgovorili na vprašanje, katere zavarovane vrste so prisotne v vašem kraju in kaj se dogaja z njimi.

S projektom LIFE NarcIS si bomo prizadevali za boljši pregled obstoječih podatkov in za zbiranje novih.

Blob! Tudi pri nas?

Da, ta zanimiv organizem, ki ni ne gliva, ne žival in ne rastlina, najdemo tudi pri nas.

Blob! Tudi pri nas?

Kdo je pri nas? 🤔

narcis.si

“Blob” je poljudno ime za vrsto *Physarum polycephalum*, ki spada med prave sluzavke ali miksomicete (lat. Myxomycetes). Miksomicete združujejo več vrst med seboj tudi nesorodnih evkariontov, ki lahko živijo kot enocelični organizmi ali pa so povezani v večcelično reproduktivno strukturo.

Je zanimiva skupina organizmov, ki ne tvori monofiletskega klada in je uvrščena v parafiletsko skupino protistov. Uvrstitev pravih sluzavk v taksonomski sistem je tako raziskovalcem povzročala kar precej preglavic, saj so jih v preteklosti uvrščali med rastline, živali, praživali in glive. Trenutno so prave sluzavke uvrščene v razred Myxogastria v deblo Amoebozoa, kljub temu pa niti na tej točki klasifikacija sluzavk še ni popolnoma razjasnjena.

‘Blob’, podobno kot ostali predstavniki miksomicet, med razvojem doživi kar dve večji preobrazbi. Iz trosov, ki so razširjevalne enote te skupine, se ob ugodnih razmerah sprostijo mikroskopske enojedrne celice, ki jih imenujemo miksomonade. Miksomonade so prva faza v razvoju in se hranijo s fagocitozo (celičnim hranjenjem). Ko dosežejo primerno velikost, se začnejo deliti in razvijejo v kolonijo. Ko je število celic dovolj veliko, se miksomonade paroma začnejo združevati in tvorijo zigoto.

Tudi zigota se hrani fagocitotsko in povečuje svojo maso, celično jedro pa se ob tem deli - tako se oblikuje velika mnogojedrna masa, ki ji pravimo plazmodij. Plazmodij je drugi, sluzasti stadij pravih sluzavk, po čemer so dobile tudi ime.

Sam plazmodij ima skoraj vesoljske lastnosti, ki jih pri opazovanju živih bitij nismo vajeni. Je brez notranjih pregrad, zaradi izmeničnega toka protoplazme pa je videti kot utripajoče omrežje žil. Lahko se plazi in premika po substratu in aktivno išče hrano, kot so bakterije, alge, glivni trosi ... Ko dozori, nastopi zadnja preobrazba - iz plazmodija se razvijejo trosišča, kjer se razvijejo trosi, ti pa se ob zrelosti sprostijo v okolico in ponovno sklenejo krog.

Ko sluzavke pogledamo pod mikroskopom, se nam pred očmi odstre popolnoma nov svet. Raznovrstnost miksomicet lahko zaslutimo že v imenih vrst: razbarvana grahovka, rožnata kelihovka, kijasta zlatovka, oranžna ikrovka, ploska satjevka, zelenkasta mešičevka, valujoča nitkarica, pecljata prosenka, “blob”... Čeprav se zdi, da smo jih komajda začeli preučevati, pa so se nekatere vrste miksomicet že pojavile na seznamih ogroženih vrst. Kot mnogo drugih organizmov so ogrožene predvsem zaradi pospešenega izgubljanja življenjskih prostorov.

“Blob” je izjemno zanimiva vrsta, ki je prisotna v našem okolju, hkrati pa je tudi modelni organizem za preučevanje te zanimive in kompleksne taksonomske skupine. Računamo, da se bo kmalu priplazil tudi v NarcIS, kjer bomo lahko natančneje spremljali njegovo razširjenost po Sloveniji in morda z zbiranjem podatkov v prihodnje olajšali ekološke raziskave na tej zanimivi vrsti. Prav tako upamo, da se bo v NarcIS pripazilo še več predstavnikov teh zanimivih živih bitij, da jih bomo lahko zabeležili v vsej njihovi barvitosti in pestrosti.

Ste že opazili invazivno tujerodno okrasno gizdavko?

Okrasna gizdavka (*Trachemys scripta*), v preteklosti poznana tudi kot popisana sklednica, je invazivna tujerodna vrsta in je na seznamu invazivnih tujerodnih vrst, ki zadevajo Unijo, kot to določa Uredba Evropske unije o preprečevanju in obvladovanju vnosa in širjenja invazivnih tujerodnih vrst, zato zanjo veljajo najstrožji ukrepi za preprečitev vnosa in širjenja.

Vse vrste na tem seznamu je prepovedano vnašati v Evropsko unijo, razmnoževati, gojiti, prevažati, kupovati, prodajati, uporabljati, izmenjevati, posedovati ali jih izpustiti v okolje.

Pri zbiranju podatkov o invazivnih tujerodnih vrstah je pomembno tudi vključevanje različnih strokovnih organizacij, ki lahko pomagajo in prispevajo k izpolnjevanju obveznosti Republike Slovenije pri zgodnjem odkrivanju in preprečevanju širjenja invazivnih vrst, izhajajočih iz Uredbe (EU) št. 1143/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. oktobra 2014 o preprečevanju in obvladovanju vnosa in širjenja invazivnih tujerodnih vrst.

S skupnimi močmi bomo nekoč lahko enostavno odgovorili na vprašanje, katere invazivne tujerodne vrste so na posameznih območjih in se dogaja z njimi.

S projektom LIFE Narcis želimo zagotoviti boljši pregled obstoječih podatkov o invazivkah in jih dopolniti.

Ste že opazili invazivno tujerodno okrasno gizdavko?

V sosedovem ribniku. 😞

narcis.si

V Sloveniji sta v naravi prisotni dve podvrsti okrasne gizdavke, rumenovratka in rdečevratka. Pogosti sta predvsem v stoječih vodah blizu naselij, kamor so jih izpustili lastniki. Razmnoževanje v naravi je dokazano v različnih delih Slovenije, na takih območjih pa se lahko širi tudi po naravni poti.

Vsak posameznik lahko pomaga z zbiranjem podatkov o enostavno prepoznavnih vrstah v okviru ljubiteljske znanosti (Citizen Science). Laična javnost lahko tako prepozna pomen naravovarstva, saj je neposredno vključena v zbiranje podatkov.

Vsak posameznik lahko pomaga z zbiranjem podatkov o enostavno prepoznavnih vrstah.

Partnerstvo za varstvo narave

Konzorcij projekta LIFE NarclS

AGENCIJA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA OKOLJE

Agencija RS za okolje je organ v sestavi Ministrstva za okolje in prostor ter opravlja naloge s področja varstva okolja. Agencija spremlja stanje okolja in zagotavlja kakovostne, javne okoljske podatke, s posrednimi naravovarstvenimi ukrepi varuje okolje ter ohranja naravne vire in biotsko raznovrstnost, zagotavlja pa tudi trajnostni razvoj države. Izvaja strokovne, analitične in upravne naloge s področja okolja na državni ravni. Poslanstvo Agencije je spremljanje, analiziranje in napovedovanje naravnih pojavov in procesov v okolju ter zmanjševanje naravne ogroženosti ljudi in premoženja z zagotavljanjem podatkov za vse ciljne skupine.

MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

Ministrstvo za okolje in prostor izvršuje naravovarstvene ukrepe, ki omogočajo zdravo življenjsko okolje vsem prebivalkam in prebivalcem Republike Slovenije ter spodbuja in usklajuje prizadevanja za trajnostni razvoj, ki ob zagotavljanju družbene blaginje temelji na smotri in varčni rabi naravnih virov. Prilagajanje na vedno bolj izrazite podnebne spremembe je eden ključnih izzivov današnjega časa, zato na ministrstvu stremijo h krepitvi ozaveščenosti prebivalk in prebivalcev Republike Slovenije o skupni odgovornosti za stanje v okolju.

ZAVOD REPUBLIKE SLOVENIJE ZA VARSTVO NARAVE

Zavod Republike Slovenije za varstvo narave opravlja dejavnosti javne službe ohranjanja narave in je strokovna organizacija, pristojna za ohranjanje narave v Republiki Sloveniji. Zavod spremlja stanje ohranjenosti narave, pripravlja strokovne predloge ukrepov varstva sestavin biotske raznovrstnosti, evidentira in vrednoti dele narave, spremlja stanje naravnih vrednot, pripravlja strokovne predloge za zavarovanje, daje strokovna mnenja in soglasja s področja ohranjanja narave, pripravlja naravovarstvene smernice, skrbi za enotnost strokovnih metod in postopkov na področju ohranjanja narave, sodeluje pri pripravi izobraževalnih programov o ohranjanju narave na vseh ravneh izobraževanja in ozavešča javnost o pomenu ohranjanja narave.

ZAVOD ZA GOZDOVE SLOVENIJE

Zavod za gozdove Slovenije je javna služba, ki deluje v okviru Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. Na zavodu skrbijo za ohranjanje in sonaravni razvoj slovenskih gozdov in vseh njihovih funkcij za njihovo trajnostno in kakovostno gospodarjenje ter rabo, pa tudi ohranjanje narave v gozdnem prostoru v dobro sedanjega in prihodnjih rodov. Organizacija usmerja razvoj vseh gozdov v Sloveniji, kar je skoraj 60% celotnega slovenskega ozemlja.

Partnerstvo za varstvo narave

Konzorcij projekta LIFE NarcIS

UNIVERZA V LJUBLJANI

Univerza v Ljubljani je najstarejša in največja univerza v Sloveniji, z dolgo zgodovino odličnosti na področju raziskav in izobraževanja. Fakultete, ki so del Univerze, so do sedaj sodelovale v številnih projektih, tako državnih kot v okviru EU. V tem projektu bo UL sodelovala s članico, Biotehniško fakulteto, saj njena oddelka za biologijo in gozdarstvo že dolgo stojita v ospredju ohranjanja velikih zveri v Sloveniji. Zagotavljata podporo upraviteljem pri upravljanju z omenjenimi vrstami ter si prizadevata za trdno znanstveno podlago pri odločanju v zvezi z varovanjem in ohranjanjem narave.

CENTER ZA KARTOGRAFIJO FAVNE IN FLORE

Center za kartografijo favne in flore je zasebni neprofitni zavod ustanovljen leta 1996. Njihov cilj je zbiranje, organiziranje in posredovanje podatkov in informacij o razširjenosti rastlinskih in živalskih vrst v Sloveniji, vzdržujejo pa tudi podatkovno zbirko s preko 1.600.000 florističnih in favnističnih podatkov.

ZAVOD ZA RIBIŠTVO SLOVENIJE

Zavod za ribištvo Slovenije opravlja dejavnosti javne službe na področju sladkovodnega in morskega ribištva. Poleg tega izvaja tudi tržne dejavnosti s področja športno-rekreativnega ribolova in gojitve rib, ter različne raziskovalne in strokovne naloge s področja ribiške biologije.

DRUŠTVO ZA OPAZOVANJE IN PROUČEVANJE PTIC SLOVENIJE

Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije je največja nevladna neprofitna organizacija, ustanovljena leta 1979, ki deluje v javnem interesu ohranjanja narave, varstva okolja in na področju raziskovalne dejavnosti. Pri številnih dejavnostih združuje več kot 1000 članov, prostovoljcev in ljubiteljev narave po vsej Sloveniji in zaposluje 24 strokovnjakov z različnih področij. Društvo izvaja neposredne ukrepe za varstvo ptic in njihovih življenjskih okolij. Njihovo delo ima pozitiven doprinos k ohranitvi ugodnega naravnega stanja ter dobrobiti celotne družbe.

Partnerstvo za varstvo narave

Deležniki projekta LIFE NarcIS

TRIGLAVSKI NARODNI PARK

Triglavski narodni park je edini narodni park v Sloveniji. Ime je dobil po Triglavu, ki se v osrčju parka dviguje najvišje (2864 m) in je hkrati tudi najvišji slovenski očak. Narodni park se razprostira na severozahodu Slovenije ob meji z Italijo, v jugovzhodnem delu alpskega masiva. Skoraj popolnoma se prekriva z Vzhodnimi Julijskimi Alpami. Spada med najstarejše evropske parke; prvo varovanje sega v leto 1924, ko je bil ustanovljen Alpski varstveni park.

KRAJINSKI PARK LJUBLJANSKO BARJE

Krajinski park Ljubljansko barje se nahaja na Ljubljanskem barju, ki leži v osrednji Sloveniji. Območje parka je največje območje mokrotnih travnišč s sistemom mejic ter gozdnih, grmiščnih in vodnih površin v Sloveniji. Zaradi načina obdelave (ekstenzivno košeni travniki) se je ohranila visoka biotska raznovrstnost. Na območju parka se nahajata dve skupini prazgodovinskih kolišč, ki sta vpisani na UNESCO Seznam svetovne dediščine.

KOZJANSKI PARK

Kozjanski park je eno naših najstarejših in največjih zavarovanih območij. Raznolikost in prepletanje treh naravnih in kulturnih pokrajinskih vzorcev, to je predalpskega gozdnatega sveta, terciarnega gričevja in ravninskega Obsotelja, parku daje posebno prepoznavnost. Značilna kulturna krajina prepletena s številnimi cerkvami, kapelicami, gradovi, hišami in gospodarskimi objekti skriva tudi značilnosti, posebnosti in izjemnosti iz sveta nežive in žive narave.

KRAJINSKI PARK SEČOVELJSKE SOLINE

Krajinski park Sečoveljske soline je območje habitatov redkih, ogroženih in značilnih rastlinskih in živalskih vrst, kjer je zaradi dolgotrajnega delovanja človeka nastal tipičen solinski ekosistem. Sečoveljske soline so leta 1989 zavarovali kot krajinski park, v katerem so dovoljene le tiste gospodarske dejavnosti, ki ne ogrožajo naravnega ravnotežja.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR
AGENCIJA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA OKOLJE

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

ZAVOD REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA VARSTVO NARAVE

ZAVOD za GOZDOVE
SLOVENIJE

Univerza v Ljubljani

CKFF CENTER ZA KARTOGRAFIJO
FAVNE IN FLORE

Zavod za
ribištvo
Slovenije

Več o projektu si lahko preberete na spletni povezavi

www.narcis.si

[lifenarcis.si](https://www.facebook.com/lifenarcis.si)

[narcis.si](https://twitter.com/narcis.si)

[LIFE NarcIS](https://www.youtube.com/channel/UC...)